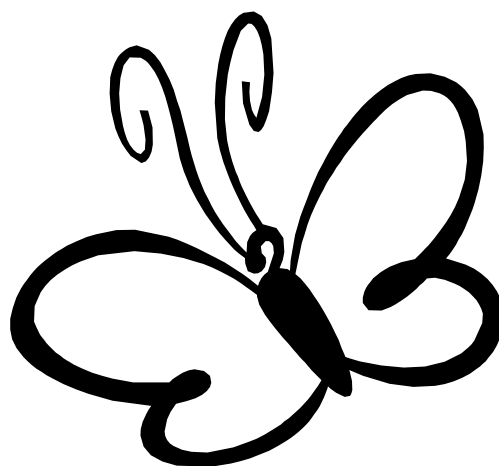

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„CESTA DĚTSTVÍM“

Motto školy: „Ve svých dětech žijeme dál“
Euripidés

**Mateřská škola, Ostrava – Poruba,
Dvorní 763, příspěvková organizace**

Vydala:

Mateřská škola, Ostrava - Poruba, Dvorní 763, příspěvková organizace - zastoupená ředitelkou Mgr. Gabrielou Smudovou

Mateřská škola, Ostrava - Poruba, Dvorní 763, příspěvková organizace	
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	
Č.j.: 25/2021Ř	Účinnost od: 1. 9. 2021 - 2024
Spisový znak:3.1.1	Skartační znak: A10
Závaznost: všichni zaměstnanci organizace MŠ, Ostrava - Poruba, Dvorní 763,p.o	
Aktualizace 30. 8. 2023	

OBSAH

1.	ÚDAJE O ŠKOLE.....	4
2.	OBCENÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2.1	Velikost školy	
2.2	Lokalita školy	
2.3	Charakter a specifika budov	
2.3.1	MŠ Dvorní	
2.3.2	MŠ V Zahradách	
3.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
3.1	Věcné podmínky	
3.2	Životospráva	
3.3	Psychosociální podmínky	
3.4	Organizace chodu - režim dne	
3.5	Řízení mateřské školy	
3.6	Personální a pedagogické zajištění	
3.7	Spoluúčast rodičů	
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	
3.8.1	Speciální třídy	
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	
4.	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	18
4.1	Třídy	
4.2	Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd	
4.3	Kritéria pro přijetí dětí do mateřské školy	
4.4	Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě	
4.5	Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání	
5.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	20
5.1	Zaměření školy	
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	
5.3	Metody a formy vzdělávání	
5.3.1	Distanční vzdělávání	
5.4	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných	
5.4.1	Edukace a reedukace dětí s vadou zraku	
5.4.2	Edukace a reedukace dětí s vadou řeči	
5.4.3	Individuální vzdělávací plán	
5.4.4	Plán pedagogické podpory	
5.4.5	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	
5.4.6	Nadané dítě	
5.4.7	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	30
6.1	Charakteristika bloku	
6.2	Dílní projekty a programy	
6.2.1	Skutečně zdravá škola	
6.2.2	Polytechnické vzdělávání	
6.2.3	Tvůrčí keramika	
6.2.4	Program prevence sociálně - patologických jevů	
7.	EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	44

1. Údaje o škole

Název školy: Mateřská škola, Ostrava-Poruba, Dvorní 763, příspěvková organizace

Sídlo školy:

1. pracoviště: Dvorní 763, Ostrava-Poruba, 70800

2. pracoviště: V Zahradách 2148, Ostrava - Poruba, 708 00 - **sídlo ředitele**

Kontakty:

1 pracoviště MŠ Dvorní:

e-mail: msdvorni2@seznam.cz

web: www.msdvorni.cz

tel: 596 910 191

2. pracoviště: MŠ V Zahradách:

e-mail: msdvorni@msdvorni.cz

web: www.msvzahradach.cz

tel.: 596 912 548

Redizo: 674000544

IČO: 70984361

Ředitelka školy: Mgr. Gabriela Smudová

Statutární zástupce ředitele: Bc. Hana Babišová

Zpracovatelé programu: Mgr. Gabriela Smudová - ředitelka a pedagogičtí pracovníci školy

Zřizovatel

Název zřizovatele: Statutární město Ostrava, Městský obvod Poruba

Adresa zřizovatele: Klimkovická 28/55, Ostrava - Poruba, 708 56,

Kontakty:

ID datové schránky: xpkbv55

IČ: 00845451

DIČ: CZ00845451

Platnost dokumentu

Platnost dokumentu: 2021-2024

Číslo jednací: č.j 25/2021Ř

Datum projednání aktualizace: 30. 8. 2023

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 190

Počet tříd: 9

Počet pracovníků: 10 provozních zaměstnanců, 20 pedagogických pracovníků, jejich počet v případě potřeby doplňují asistent pedagoga, chůva nebo školní asistent

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Městská škola je umístěná v klidné části městského obvodu Poruba.

2.3 Charakter a specifika budov

Charakter a specifika budov:

Pod subjektem Mateřská škola Dvorní 763, jsou dvě pracoviště:

2.3.1 MŠ DVORNÍ

Budova je součástí bytové zástavby s typickými znaky cihlových staveb z padesátých let minulého století. Prostory mateřské školy zasahují do prostorů dvou vchodů a vznikla situace dvou vlastníků. Jedna polovina spadá pod obec a druhá polovina prostor mateřské školy spadá pod firmu Heimstaden. Mateřská škola je ve dvou nadzemních podlažích. V prostorách školy jsou 4 herny spojené s třídami, další třídu - pátou, tvoří speciální logopedická třída. 3 spací pokoje, šatny, sociální zařízení, výdejna jídla, kancelář statutární zástupkyně, knihovna, archiv, prostory využívány k provozu a potřebám zaměstnanců školy (umístění pračky, kávovary aj.) Součástí budovy jsou terasy, rozlehlá školní zahrada s herními prvky a zahradními domky.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je v dosahu tramvajové 7, 8 i autobusové 54, 58 MHD. Před budovou mateřské školy je parkoviště, jehož součástí jsou dvě vyhrazená místa mateřské školy pro parkování v době od 6- 16 hodin.

Informace z historie školy:

Mateřská škola Dvorní je v provozu již od 1. 9. 1958.

Budova MŠ je součástí bytové zástavby a je v provozu již od 1. 9.1958. Postupně dochází k obnově interiéru s přihlédnutím na finanční možnosti školy.

Přilehlá školní zahrada je dostatečně velká a je dětmi využívána po celý rok. Je prostorově rozlehlá, výhodou jsou vzrostlé stromy, které poskytují dostatek stínu v letním období. V roce 2010 byla v rámci projektu obce částečně obnovena průlezkami, kolotočem a mlhovištěm.

2.3.2 MŠ V ZAHRADÁCH

Mateřská škola je samostatně stojící dvoupodlažní budova, která má prostorově tři třídy, tři herny, pracovnu pro ortoptickou sestru, šatny, sociální zařízení na jednotlivých třídách. Jejíž součástí je vývařovna jídel pro strážníky i z jiných mateřských škol. Dále k prostorám patří samostatná kotelná, kde jsou umístěné kotle pro vytápění prostor mateřské školy. Součástí budovy je rozsáhlá školní zahrada, kde jsou umístěné zahradní domky, bylinkovník, skleník, hmyzovník a jednotlivé herní prvky.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je v dosahu tramvajového spoje č. 7, 8 i autobusového spoje č.58, 37 MHD . Před budovou mateřské školy je parkoviště se třemi vyhrazenými místy mateřské školy pro parkování v době od 6 - 16 hodin. zároveň od 14 hodiny je možno parkovat na zadním parkovišti u budovy školy.

Informace z historie školy:

Budova mateřské školy byla postavena v akci "Z" v roce 1983 v klidné, téměř vesnické části Ostravy - Poruby, nazývané Poruba - ves. Budova během let změnila "tvář", když v roce 2010 proběhla revitalizace budovy a výměna oken. V roce 2014 proběhla revitalizace školní zahrady, kdy staré prvky byly nahrazené novými herními prvky a část pozemku byla upravena z důvodů rozšíření vodního koryta potůčku Porubka, který se v při povodních v letech 1997 zatopil okolní domy i mateřskou školu. V současnosti je na prostorné zahradě vybudovaný skleník a bylinkovník pro pěstování rostlin a hmyzovník, kde děti mohou sledovat život hmyzu. Pro relaxační cvičení slouží relaxační - smyslový chodník. Školní zahrada je vybavená domečky, ve kterých při vhodném počasí probíhá polytechnická

výchova je uložen vozový park, další pomůcky a hračky používané při pobytu na školní zahradě. Během chladných měsíců je využívána školní infrasauna, která je součástí budovy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Pracoviště MŠ DVORNÍ- má dostatečně velké prostory, které jsou dle potřeb dětí rozčleněny dle jednotlivých činností dětí v průběhu pobytu v mateřské školy. Běžné třídy mají propojený prostor třídy a herny. Speciální třídy mají třídy zvlášť a společnou her pracoviště MŠ Dvorní Každá třída je vybavená ergonomickým nábytkem, klavírem, tělocvičným nářadím, celkem jsou v budově nainstalovány tři interaktivní tabule.

V MŠ V Zahradách proběhla od 19. 4. 2010 do 20. 6.2010 revitalizace celého objektu MŠ. Realizace se uskutečnila s Operačního programu ŽP ČR. Projekt byl realizován pod vyhlášeným názvem: " Pro vodu, vzduch a přírodu" jedná se energetické úspory v objektech Ostravy-Poruba. Tento projekt byl spolufinancován EU, Fondem soudržnosti a Státním fondem ŽT ČR v rámci OP ŽP. MŠ využívá zrekonstruovanou dílnu pro keramické tvoření a polytechnické vzdělávání.

Mateřské školy mají dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším frontálním, skupinovým i individuálním činnostem, jak zdravým, tak postiženým dětem,

- třídy jsou vybaveny novým nábytkem, který je volně dětem přístupný,
- ve třídách je nový antropometrický nábytek - židličky a stoly,
- každoročně se snažíme doplňovat třídy novými kompenzačními a pomůckami a hračkami,
- na budovy mateřských škol navazují školní zahrady, která dětem umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity,
- modernizace školní jídelny a výdejny odpovídá hygienickým předpisům, které jsou v souladu s evropskými normami.

3.2 Životospráva

- skladba jídelníčku odpovídá zásadám zdravé výživy,
- příprava jídelníčku je plnohodnotná a vyvážená celodenní strava,

- stravování dětí je zajišťováno 3x denně v pravidelných tří hodinových intervalech, s dostatkem zeleniny a čerstvého ovoce,
- je nepřípustné nutit dítě do jídla,
- pitný režim je zajištěn po celý den, v letních měsících i při pobytu na zahradě,
- denní rytmus a řád zachovat flexibilní, aby umožňoval organizovat činnosti v průběhu dne s aktuálními potřebami a situací,
- rodiče mají možnost přivádět děti podle svých možností a potřeb dle domluvy s učitelkou

3.3 Psychosociální podmínky

- Adaptace nově přijatých dětí probíhá za podpory rodičů, zákonných zástupců, vstřícnému postoji (rodič v době adaptace spolupracuje s třídní učitelkou, může pobývat ve třídě)
- Učitelky kolem sebe šíří atmosféru pohody, klidu a dobré nálady.
- Učitelky se vzájemně domlouvají o práci s dětmi každodenně.
- Každodenní pobyt v mateřské škole zajišťuje dětem svobodu, která je vyvážená dodržováním společných pravidel soužití.
- Každé dítě má dostatek prostoru pro dokončení své práce, činnosti
- Mateřská škola má velmi dobré klima, o kterém svědčí velký zájem ze strany rodičů o umístění dětí do naší mateřské školy.
- Učitelky uplatňují pedagogický styl s nabídkou, která dává dětem možnost aktivní účasti se samostatným rozhodnutím
- Děti dostávají ze strany učitelek jasné a srozumitelné pokyny.
- Učitelky úzce spolupracují s rodiči, informují rodiče o dítěti

3.4 Organizace chodu - režim dne

mateřská škola otevírá v 6:00 a provoz končí v 16:30 hodin. Nejsou překračovány počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezen.

6.00-8.30 hod.

- Scházení dětí, esteticko - výchovné činnosti, tvořivé činnosti a hry dětí, tělovýchovné chvílky a různé pohybové aktivity, esteticko-výchovné, komunikace s dětmi i učitelkou, realizace plánovaných činností, tvůrčí realizace nápadů dětí, každodenní rituály, ranní kruh, individuálně plánované činnosti zaměřené na psychomotorický, kognitivní, osobnostní, sociální a morální rozvoj, na rozvoj řeči a upevňování správné výslovnosti.

Speciální třídy oční (MŠ V Zahradách) - ortopticko- pleoptická reedukace u zrakově postižených dětí, která je prováděna celodenně.

Speciální logopedické třídy (MŠ Dvorní) - celodenní logopedická intervence, edukace a reedukace logopedických vad.

8. 30 - 8. 50 hod.

- Pohybová aktivita- pohybové hry, pohyb s doprovodem dětských říkanek, cvičení s využitím sportovního náčiní a pomůcek, cvičení s prvky dětské jógy, relaxace, uvolnění (chvilky „ ticha“)

8.50 - 9. 20 hod.

- svačina - samoobslužným způsobem u dětí starších, mladším dětem pomáhají učitelky, u ZP zraková hygiena - brýle

9. 20 - 9. 45 hod.

- pokračování či dokončení činností, řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, hodnocení činností, návrhy dětí na další den

9. 50 - 11. 50 hod.

- osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku, pobyt venku, při kterém probíhají spontánní a řízené činnosti, aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle školního rámcového programu a s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pokračují řízené a spontánní činnosti, aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí ve třídách mateřské školy)

11. 50 -14. 20 hod.

- oběd, osobní hygiena dětí, poslech četby z knihy, rozbor četby, poslech relaxační hudby, odpočinek na lehátku - respektujeme rozdílné potřeby dětí, individuální činnost s předškoláky

14. 30 -16. 30 hod.

- odpolední svačina, volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na zahradě mateřské školy, doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci.

Činnosti jsou zajištěny se souběžným působením dvou učitelů na třídě č.j. MSMT-34790/2017-1

Stanovená denní režim je flexibilní a reaguje na potřeby dané skupiny dětí. Režim je plně otevřený ke konání různých výletů, akcí, exkurzí, divadelních a filmových představení, besídek, akcí s rodiči aj.

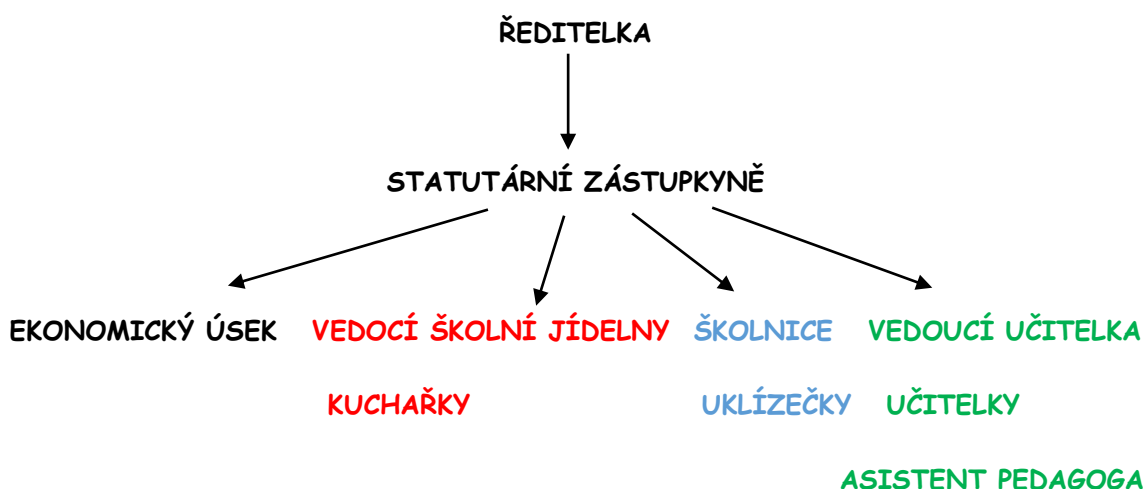
3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Je vytvořen funkční informační systém (sborovna, e-mail, informační tabule pro zaměstnance, informace v šatnách, web školy, fb)
- Ředitelka zapojuje do řízení školy zaměstnance - v průběhu školního roku se konají pedagogické rady (zahájení provozu, pololetní, závěrečná porada), operativní porady s vedoucími zaměstnanci (statutární zástupkyní, vedoucí školní jídelny, vedoucí učitelkou),
- Ředitelka školy průběžně hodnotí práci zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Ředitelka podporuje další vzdělávání zaměstnanců
- Plánování je funkční a průběžně se vyhodnocuje. Opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.
- ŠVP vypracovává ředitelka školy ve spolupráci s ostatními učiteli a je průběžně doplňován - aktualizován.
- MŠ úzce spolupracuje se zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP, FN v Ostravě), klinickým logopedem, a foniatrem, očními lékaři a jinými odborníky dle inkluzivních potřeb dětí, základní školou.

Prostředky řízení:

- hospitační činnost
- kontrolní činnost
- kontrola dokumentace
- konzultační pohovory individuální a skupinové
- návštěva akcí pořádaných třídami

SYSTEM ŘÍZENÍ:

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Pedagogičtí pracovníci mají odbornou kvalifikaci a soustavně se vzdělávají.
- Ředitelka MŠ má vysokoškolské vzdělání s titulem Mgr.
- Specializované intervence na logopedických třídách je zajištěna speciálními pedagogy, asistentem pedagoga, klinickým logopedem
- Ortopticko-pleoptická reedukace je zajištěná ortoptickou sestrou, která je zaměstnancem FN v Ostravě, kvalifikovanými pedagogy, asistentem pedagoga.
- Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Na výchově a vzdělávání dětí se podílejí i nepedagogičtí zaměstnanci (školní asistenti).
- Pokud nastoupí začínající učitelka, je jí přidělena uvádějící učitelka.
- Služby jsou organizovány tak, aby byla při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče, vzdělávání a bezpečnost. Využíváme i souběžné působení více pedagogů ve třídě při organizačně náročnějších částech dne.

3.7 Spoluúčast rodičů

- Spolupráce funguje na základě vzájemné vstřícnosti a pozitivní komunikace. Rodiče se zapojují a aktivně podílejí se na dění ve škole.
- Učitelé s rodiči se snaží hledat nejlepší společnou cestu při výchově a vzdělávání jejich dítěte.

- MŠ umožňuje po vzájemné domluvě konzultace rodičům s učitelkou o prospěchu jejich dítěte.
- Učitelky rodičům pomáhají zorientovat se v poradenském systému, kde
- a na koho se obrátit (Pedagogicko-psychologická poradna, Speciálně-pedagogické centrum, klinický logoped aj.)
- MŠ pořádá pro rodiče odborné besedy (Klinický logoped, pedagog ze ZŠ, aj.)
- S naší školou spolupracují spolky rodičů, s nimiž jsou realizovány společné akce pro rodiče a děti v MŠ.

MŠ DVORNÍ - Spolek „Školka plná radosti“

MŠ V ZAHRADÁVÁCH - „Spolek Porubáček“

Oblasti spolupráce s rodiči:

Adaptační postupy s cílem postupného přivykání dětí na nové prostředí.

Umožnění vstupu rodinným příslušníkům do prostor školy s možností sledování činností dětí ve třídě. Postupná délka pobytu dítěte v MŠ (např. do svačinky apod.)

Společné akce s rodiči (např. návštěvy v MŠ, besídky, společné prožívání tradičních zvyků, společná oslava svátků, zahradní slavnost, rozloučení s předškoláky, pracovní dílny - společná tematická práce učitelek, dětí a rodičů ve třídě).

Stěžejní práce s rodiči se odehrává v jednotlivých třídách. Naší snahou je, aby mateřská škola byla nejen pro děti, ale i pro rodiče přátelskou institucí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti, mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje mateřská škola a podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále jen

PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školských poradenských zařízení (dále jen ŠPZ).

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznaným 2. - 5. stupněm podpůrných opatření

Děti se vzdělávacími potřebami (2.- 5. st. PO) mají vystavená doporučení ze ŠPZ podle kterého realizujeme vzdělávání. Škola ve spolupráci se ŠPZ, dítětem a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

- Doporučení ke vzdělávání ve speciální třídě zahrnuje délku trvání podpory - délka platnosti, včetně data další kontroly
- Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP (pedagogicko-psychologická poradna) nebo SPC (speciálně pedagogické centrum).
- obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Pokud zákonní zástupci dítěte neposkytují součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření nebo se škola domnívá, že postupují v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, usiluje škola o zajištění nápravy.

V případě, kdy tyto kroky nestačí, zváží komunikaci a případnou spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí - viz RAJONIZACE OSPOD Poruba.

Škola vytváří nejen vhodné podmínky, ale uplatňuje profesionální postoj učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Děti v naší škole mohou být vřazeny do speciálních tříd zřízených podle § 16 ods. 9. školského zákona.

3.8.1 Speciální třídy

MŠ DVORNÍ - logopedické třídy

- Dvě speciální třídy navštěvují děti s narušenou komunikační schopností. Dětem poskytujeme komplexní logopedickou diagnostiku, profesionální péči zaměřenou především na logopedickou terapii, podporu přirozeného rozvoje komunikačních dovedností, depistáž a prevenci vzniku poruch řeči. Stěžejní jsou denně kolektivní logopedická cvičení a začlenění logopedické a spec. pedagogické nápravy do všech vzdělávacích činností i dalších aktivit. Všechny děti jsou vzdělávány podle třídního vzdělávacího programu, který

zohledňuje speciální zaměření třídy a individuální potřeby každého dítěte. Každé dítě má vedenou svou dokumentaci nápravy a spolupráce s rodiči. Při reedukaci řečových vad, mateřská škola, spolupracuje s **klinickou logopedkou** paní Mgr. Dagmar Dedrle Vavrošovou, která do mateřské školy pravidelně dochází.

- Mateřská škola spolupracuje s **SPC pro vady řeči, Kpt. Vajdy 1A, Ostrava - Zábřeh, 700 30.** školské poradenské zařízení, poskytuje bezplatně standardní poradenské služby, a to na základě žádosti žáků, jejich zákonných zástupců, škol nebo školských zařízení Ostravy, Frýdku - Místku a Nového Jičína.

MŠ V ZAHRADÁCH - oční třídy

Speciální oční třídy navštěvují děti s poruchou binokulárního vidění strabismus (šilhavost), amblyopie (tupoizrakost). Tyto poruchy způsobují, že děti nedovedou správně vnímat prostor a prostorové vztahy, mají špatnou projekci prostoru, mají nedostatečně rozvinutou koordinaci oka a motoriky ruky. Cílem speciálně pedagogická péče je dosažení co nejlepší zrakové ostrosti. Dalším cílem je navození jednoduchého binokulárního vidění (schopnost vidět pozorovaný předmět jednoduše) u vrozených a získaných očních vad. Ve třídách se realizuje ortopticko - pleoptická reedukace ve spolupráci s **ortoptickou sestrou** (zaměstnanec FN v Ostravě). Velice důležitá je vzájemná spolupráce mezi speciálními pedagogy, ortoptistkou a rodiči. Podstatným faktorem je i věk dítěte. Laicky řečeno, čím dříve je reedukace započata, tím jsou výsledky prokazatelnější. Současně naše třídy navštěvují děti s přidruženou poruchou - narušená komunikační schopnost (logopedické vady), porucha autistického spektra, ADHD.

Přístrojové vybavení a pomůcky

- **TROPOSKOP** - diagnostický a terapeutický přístroj. Používá se k vyšetření binokulárních funkcí a k nácviku binokularity včetně stereopse (binokulární vidění je schopnost pozorovat předmět oběma očima jednoduše)
- **CAM** - Campbellův zrakový stimulátor - slouží k léčbě amblyopie (tupoizrakosti)
- **Cheiroskop** - používá se k odtlumování a nácviku 1. stupně binokulárního vidění
- **Stereoskopy** - nácvik binokulárních funkcí a prostorového vidění

- **Sada prizmatických skel** - k nácviku fúze v prostoru (nácvik spojování 2 obrazů v prostoru)
- **Sada fixačních pomůcek** - ke cvičení motility (hybnosti očních svalů), konvergence (sbíhavosti očních svalů) a akomodace
- **Mateřská škola spolupracuje s SPC pro zrakově postižené**, Havlíčkova 1 746 01 Opava

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování* vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto MŠ vytváří podmínky pro jejich pozitivní přijetí, navazuje úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikuje a předává potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují učitelky s dalšími odborníky,

Učitelka zajišťuje vhodné podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zohledněny individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Učitelky zahrnují, do svých vzdělávacích strategií, podpůrná opatření. Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

- kvalifikací pedagogických pracovníků a jejich profesionálními postoji
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání
- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činnosti, včetně určování forem a speciálně pedagogických metod vzdělávání.
- Snížením počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- vhodným zařazením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do individuální nebo skupinové integrace
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky
- zajištěním podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, asistent pedagoga, speciálně pedagogická intervence atd.)

- pedagogickou diagnostikou a možností vypracování PLPP či IVP
- zřízením funkce asistenta pedagoga
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ v případě potřeby s odborníky mimo školství
- prostorovým a materiálním vybavením

individuální integrace (v běžných třídách)

Děti s případnými lehčími poruchami podle doporučení školského poradenského zařízení jsou zařazeny v běžných třídách a jejich vzdělávání a rozvoj je podpořen podpůrnými opatřeními (např. asistent pedagoga, školní asistent) Učitelky s dětmi individuálně pracují na rozvoji a upevňování potřebných dovedností a úzce spolupracují s rodiči. Každé dítě se SVP má vedenou svou složku rozvoje a spolupráce s rodiči. V mateřské škole je vytvářeno inkluzivní prostředí a pozitivní klima, kde se všechny děti plně zapojují do programu třídy, školy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří dle svých možností podmínky k co možná největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Zajišťuje realizaci podmínek vzdělávání nadaných dětí.

Snažíme se o vybavení a tvorbu podnětného prostředí, tak aby byl stimulován rozvoj dětí v různých oblastech nadání, a aby se toto nadání mohlo projevit v co možná největší míře.

Učitelky na obou pracovištích absolvovaly vzdělávání metody NTC Learning, která se zaměřuje na rozvoj nadaných dětí a využívá vybrané metody a pomůcky.

Oblast tvořivosti u dětí je podporována výtvarnou a keramickou tvorbou, kdy jsme do školy zakoupili keramickou pec a vytváříme prostor - dílnu, kde e děti budou intenzivně věnovat keramické, výtvarné, ale i praktické činnosti - polytechnickému vzdělávání.

Oblast hudby podporujeme různorodostí hudebních nástrojů, se kterými mají děti možnost pracovat. Zakoupili jsme sadu afrických bubnů, kdy děti mají možnost projevit svoje emoce a city prostřednictvím hudby. Zároveň pořádáme setkání s odborníky v oblasti afrického bubnování, kteří pro děti připravují odborné

programy s praktickými ukázkami a činnostmi. Učitelky podporují oblast hudby i hrou na různorodé hudební nástroje (např. dešťová hůl, rammerdrum aj.)

Oblast rozumových schopností u dětí podporujeme a rozvíjíme pomocí vhodných her, hlavolamů, dětských encyklopedií, atlasů. V oblasti matematických představ jsme se zaměřili na prvky Hejného metody, kdy máme ve škole k dispozici odbornou literaturu a pomůcky pro realizaci dané metody v praxi.

Hry a pomůcky:

Bee- Bot - programovatelný robot s jednoduchým ovládáním, představuje pro děti didaktickou hračku pro rozvoj logického myšlení, představivosti, prostorové orientace a plánování.

Krokovací pás - využíváný k Hejného metodě v prostředí „Krokování“, která u dětí vytváří a rozšiřuje zkušenosti s čísly. Krokovací pás je důležitý pro rozvoj schopností dětí synchronizovat písničku s kroky a tleskáním.

Barevné kostky - Hejného metoda, kdy si děti rozvíjí prostorová představivost a 3D geometrii.

Hranolky - Vagónky - děti se seznamují postupně s hranolkami různých délek a barev. Postupně si děti všímají a poznávají vzájemné vztahy hranolků.

Parkety - magnetická podložka se čtvercovým rastroem a magnetickými parketami, kdy děti snaží poskládat parkety podle předlohy (předlohy jsou tříděné podle náročnosti)

Parkoviště - hlavolamová hra pro 1 hráče

Zámecké schody - 3D logická hra, kde jsou jednoduché úkoly pro stavitele začátečníky i pro zkušené architekty...Hra rozvíjí logické myšlení a prostorovou představivost

Nákladáky - víceúčelová logická hra. Pro menší děti hra představuje běžnou hračku (autíčka s nákladem). Větší děti se mohou vydat na dobrodružství, které představuje 48 rébusů odstupňovaných od snadných po náročné

Story Cubes-příběhy z kostek „Akce“ - děti při hře zapojí své kreativní myšlení a vytváří své příběhy. Hra rozvíjí u dětí slovní zásobu a komunikaci.

Story Cubes-příběhy z kostek „Výpravy“

Literatura v MŠ :

Fořtíková J. „ Rozvoj rozumových schopností u dětí v MŠ“

Fořtíková J. a kol. „ Se Šikulkou za zvířátky aneb, jak zabavit nadané dítě ve věku 3 až 5 let“

Ficová T. L. „ Hry na rozvoj dílčích funkcí u dětí“

Soubor firmy MINDOK „50 báječných experimentů - udělej si sám a žasni“

Odkazy:

<https://deti.mensa.cz>

www.nadanedeti.cz

<https://talentovani.cz>

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola poskytuje vzdělávání formou celodenního provozu od 6.00 do 16.30 hodin.

4.1 Třídy

Organizace má celkem 9 tříd, z nichž 5 je běžných a 4 třídy speciální zřízeny podle §16 odst. 9 ŠK. zákona. Všechny třídy mají heterogenní složení. Běžné třídy mají kapacitu 28 dětí a speciální třídy max. kapacita 12 dětí (s přihlédnutím na aktuální složení v daném roce ve vztahu ke stupni podpůrných opatření u jednotlivých dětí).

MŠ DVORNÍ

Běžné třídy

- Sluníčko
- Motýlek
- Kytička

Speciální logopedické třídy

- Beruška
- Včelka

MŠ V ZAHRADÁCH

Běžné třídy

- Zajíčci
- Kuřátka

Speciální oční třídy

- Berušky
- Broučci

4.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Věkově heterogenní složení tříd umožňuje při zařazování dětí zohlednit příbuzenské a kamarádké vazby, které pomáhají při adaptaci a celkovému dobrému klimatu v mateřské škole.

4.3 Kritéria pro přijetí dětí do mateřské školy

Kritéria zpracovává ředitelka školy na základě platné legislativy. Každoročně se aktualizují a jsou k dispozici s dostatečným předstihem na webových stránkách školy a úřední desce ve škole. Mezi hlavní kritérium pro přijetí do MŠ patří věk dítěte.

4.4 Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě

- individuální a skupinové činnosti s dětmi (komunikativní kruh, zpěv, pohybové činnosti, náročnější výtvarné techniky, tvorba keramiky)
- logopedická prevence
- diagnostická činnost
- pobyt venku
- stravování - oběd, hygiena (nácvič sebeobslužných činností)
- konzultace s rodiči

4.5 Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání

Pravidla pro individuální vzdělávání vychází z § 34b zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné a má zájem o individuální vzdělávání, musí tuto skutečnost oznámit škole nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.

Během školního roku lze individuálně vzdělávat dítě od doby, kdy ředitelka školy obdržela písemné oznámení od zákonného zástupce.

Ředitelka doporučí rodiči vzdělávací oblasti, které vycházejí z RVP PV. Ředitelka zákonnému zástupci navrhne postup vzdělávání a termíny ověření, 1. termín ověření je 1. středu v listopadu a 2. termín je poslední středu v listopadu.

Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ředitelka ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví v dohodnutý termín ověření.

Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání nemá odkladný účinek.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Inspirace pro tvorbu vzdělávacího programu škola nachází v ročních obdobích, do kterých jsou uspořádány jednotlivé integrované bloky JARO - LÉTO - PODZIM-ZIMA. Jednotlivá roční období, jejich jedinečnost, charakteristika, proměnlivost nabízí možnost přirozeně a zároveň v pestrém duchu vzdělávat děti předškolního věku.

5.1 Zaměření školy

Zaměření mateřské školy vychází z tradičního českého školství, jehož prvky se snažíme zpestřit zapojením do různých programů a projektů. V červnu 2021 jsme se přihlásili do programu „Skutečně zdravá mateřská škola“, který je zaměřen na zdravé stravování a zdravé stravovací návyky s velkým množstvím vitamínů a bílkovin.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem vzdělávacího programu je podpora a spolupráce s rodinou v oblasti rozvoje dítěte v jeho největší možné míře vzhledem k jeho osobnosti a individualitě. Položit dobrý základ pro další stupeň vzdělávání a poznávání, péči o tělesný rozvoj, zdraví a budoucí život ve společnosti.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Záměrné nebo řízené činnosti učitelky jsou většinou realizovány formou skupinového a individualizovaného vzdělávání. Učitelky během dne zařazují spontánní a řízené činnosti ve vyváženém poměru, kdy jako hlavní metodu učení uplatňují nápodobu, prožitkové učení, kooperativní učení a učení hrou.

5.3.1 Distanční vzdělávání

Novela školského zákona č. 349/2020 Sb. stanovuje v § 184a zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách.

- Pokud jsou naplněny důvody uvedené v odst. 1 § 184a školského zákona, je mateřská škola povinná zajistit dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, vzdělávání distančním způsobem.
- Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, má povinnost se vzdělávání distanční formou účastnit.
- Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí mateřská škola podmínkám dítěte pro toto vzdělávání.
- Vzdělávání distančním způsobem mateřská škola uskutečňuje podle RVP PV a ŠVP v míře odpovídajícím okolnostem.

Pedagogičtí pracovníci předávají podklady ke vzdělávání zákonným zástupcům a rodině prostřednictvím webových stránek, emailem, telefonicky, osobně předání tištěných materiálů k vypracování.

Nabídku činností „na míru“ uplatňuje učitelka pouze tehdy, pokud dítě, pro které jsou činnosti určeny, již dobře zná z předchozího období, tedy může nabídku do velké míry individualizovat, přizpůsobovat aktuálním potřebám a možnostem konkrétního dítěte a zároveň ví, že rodina dítěte je schopna poskytovat dítěti podporu a podmínky pro úspěšné zvládnutí doporučených činností.

Při využívání jakéhokoli způsobu distančního vzdělávání se řídí učitelka principy předškolního vzdělávání. To znamená, dítě nepřetěžovat ani nepodceňovat, zabývat se jeho celkovým rozvojem - posilovat a udržovat rozvoj dítěte v oblastech, ve kterých dosahuje úspěchu a využívat ho pro motivaci k činnostem, které jsou pro ně obtížnější, nabízet dítěti činnosti z běžného života a okolí.

Umožníme rodině, aby podporovala rozvoj svého dítěte přirozenými prostředky, činnostmi, které jsou běžné, srozumitelné a realizovatelné v podmínkách domova dětí.

RVP PV je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí, které pokrývají celé široké spektrum vývoje dítěte. Pro každou z nich najdeme činnosti z běžného života, které rodina určitě může zvládnout, pro které má doma podmínky, pomůcky. Předkládáme inspiraci pro přípravu nabídky.

Dítě a jeho tělo

- dostatek volného pohybu;

- praktické činnosti podporující hrubou i jemnou motoriku (utírání nádobí, zalévání květin, věšení a skládání prádla, prostírání stolu.....)
- hry se stavebnicemi, s míčem, navlékání korálků;
- sebeobslužné činnosti (oblékání, hygiena, stolování);
- hry s pískem apod.

Dítě a jeho psychika

- čtení, vyprávění, naslouchání - vzájemně (dítě v roli vypravěče, rodič i v roli naslouchajícího)
- zkoumání a pozorování v přírodě, sledování jevů) klíčení rostlin, sledování počasí...);
- hry podporující paměť (pexeso, Kimova hra, hry se slovy...)
- hry podporující představivost (stavebnice, skládačky, kreslení, malování...)
- manipulace s předměty, zkoumání a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, vůně, tvar...);
- třídění, přiřazování podle určených vlastností (třídění příborů, párování ponožek...);
- hry pro orientaci v prostoru a rovině (hra na schovávanou, vyhledávání detailů v obrázku...apod.

Dítě a ten druhý

- společenské hry;
- hry s pravidly;
- komunikace s druhými, vzájemná interakce apod.

Dítě a společnost

- zvyky a tradice ve svém okolí;
- pravidla soužití (jak se chovám doma, v obchodě, v kině...);
- námětové hry (hraní rolí - na povolání...);
- poslech hudby, seznamování s uměním apod.

Dítě a svět

- poznávání okolí;
- pracovní činnosti (péče o rostliny, péče o zvířata...)
- seznamování s ekologií (třídění odpadu, šetření s vodou a energií...) apod.

Co by mělo být nejdůležitější pro rodiče?

- Věnujte dítěti soustředěnou pozornost. To znamená vyhradit si na dítě čas, kdy se nebudeme věnovat jiným činnostem, kdy budeme plně zaměřeni na dítě a na to, co dítě dělá, co děláme.
- Povídejte si s dítětem, vyprávějte si.
- Každý den si najděte chvíli na čtení. Nikdy není brzy na to začít dětem číst, nikdy není pozdě začít dětem číst. Můžete si z toho vytvořit krásný večerní rituál před spaním.
- Důvěřujte svému dítěti. Zvládne toho hodně, pokud k tomu dostane příležitost. Nebojte se, že rozbije talíř, vyleje vodu, rozsype mouku....to se stane přece i nám. Využijte takové situace k tomu, že není problém chybovat, ale učme ho po sobě uklidit (i když to nebude dokonalé).
- Zapojte dítě do běžných činností doma, v zahradě i v dílně.
- Hrajte si s dítětem běžně dostupné hry (pexeso, Černý Petr, kvarteto..).
- Dopřejte dítěti dostatek různorodého pohybu.
- Učte dítě dodržovat pravidla (chování, stolování...) (Splavcová H. NPI ČR, 2020)

Zajímavé odkazy doporučené rodičům:

<https://edu.ceskatelevize.cz/kabinet/díl/220553115500001>

<https://edu.ceskatelevize.cz/kabinet/díl/220553115500002>

<https://www.youtube.com/watch?v=N9Lp4glcbTA>

<https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download.php?file=66968%C2%A7view=9641>

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadaných

5.4.1 Edukace a reedukace dětí s vadou zraku

Hlavním prostředkem léčby poruch binokulárního vidění jsou pleoptická cvičení. Jsou zaměřena na aktivní cvičení tupozrakého oka (za úplného zakrytí oka zdravého okluzi). Pleoptická cvičení zařazujeme denně, vždy vycházejí z diagnózy dítěte.

Je zajištěna každodenní spolupráce a konzultace s ortoptickou sestrou.

Příklady jednotlivých pleoptických cvičení – učitelky volí náměty a motivují děti při činnostech dle probíhajících tematických částí výchovných plánů třídy.

- **Vnímání světelných podnětů**

nácvik reakce na světelný podnět (baterka),
nácvik reakce na světelnou signalizaci (vycházky -semafor).

- **Zjemnění barvocitu**

poznávání jedné barvy, spojování zrakového vjemu s pojmenováním objektu,
pro kterého je tato barva charakteristická (zelená - tráva),
vnímání červených a zelených světelných terčů (dopravní výchova),
vnímání základních sytých barev,
rozlišování barvy oranžové, fialové, hnědé,
poznávání sytosti barvy (růžová - červená atd.),
odlišování barvy podle jasů (světlo, tmavě zelená atd.),
poznávání odstínů různých barev,
řazení odstínů od nejtmaší k nejsvětlejší,
vybírání barvy podle vzoru,
vkládání barevných předmětů do otvorů,
vkládání barevných součástí podle barevné předlohy (rozstřižený obrázek,
atd.)
střídání barev podle pokynů,
vybarvování omalovánek,
přiřazování stejných barev systémem vzor - obraz.

- **Třídění předmětů podle velikosti**

rozlišování drobných předmětů: malý - velký,
rozlišování: malý - větší, velký - menší,
třídění více předmětů, např. vzestupně.

- **Poznávání předmětů podle obrysů**

vkládáním,
přikládáním,
poznávání předmětů podle tvarů.

- **Třídění předmětů podle různých kritérií**

rozlišování 2 předmětů podle tvaru,
rozlišování předmětů podle tvaru a velikosti
rozlišování předmětů podle tvaru a barvy,
rozlišování 2 - 5 předmětů podle barvy a velikosti,
třídění předmětů podle barvy, tvaru, velikosti.

- **Překreslování obrázků a obtahování tvarů**

překreslování tvarů fixem nebo měkkou tužkou podle předlohy (od větších
k menším),
překreslování tvarů s jednoduchou vnitřní členitostí (okénko, vlajka, obálka),
překreslování obličejů,
obtahování nakreslené čáry barevnou pastelkou,
obtahování, vybarvování štětcem (nepřetahovat) hustší plakátovou barvou
vodovými barvami - podle vyspělosti dítěte,

bodové obtahování, překreslování souvislé čáry silným fixem, později tužkou
dítě kreslí na čáru vedle sebe tečky odlišnou barvou, vzdálenosti mezi tečkami
se postupně zhušťují,

bodové obtahování kontur obrázků silným fixem (tužkou).

- **Práce na lince**

vnímání čáry hmatem,

kreslení linky,

dokreslování obrysu podle vzoru,

kreslení jednoduchých obrazců na předkreslenou linku různými barvami,

řazení koleček stejné barvy do řady od nejsytějšího k méně sytému,

řazení tvarů do řádky podle velikosti,

nalepování vystřižených tvarů,

sledování dané trasy (např. auto po dráze),

vyhledávání krátké a dlouhé cesty,

řešení labyrintu,

vnímání rovnoběžek hmatem a současně zrakem,

kreslení rovnoběžek,

vyhledávání 2 shodných předmětů,

určování změn podle barevných šipek na magnetické tabuli,

umístování barevných obrázků do řádku na podložku, tabuli.

- **Práce mezi linkami**

vyplňování prostoru mezi linkami,

kreslení (umístování) předmětů do ohraničeného prostoru (geom. tvary), vejce
apod.,

nalepování různých tvarů předem vystřižených z barev. papíru na lince,

kreslení rovné linky a vlnovky mezi dvěma rovnoběžnými linkami nebo mezi
vlnovkami bez doteku krajních linek,

sestavování různých obrazců a ornamentů (hvězdičky, lístky apod.),

vybarvování čtverců, obdélníků nakreslených na linkovaném listu papíru

obrazců vodorovně, svisle, oběma směry.

- **Fixace na body**

překreslování různých obrazců k izolovaným bodům (květy na louce apod.),

spojování bodů v obraze (šátek, domeček, psaní aj.),

spojování stejných obrázků,

umístování dílků (korálků) do určitého místa mozaiky.

- **Orientace na ploše, v prostoru**

a/ **napodobování různých tvarů v pořadí: čáry, kruhy, křížky, čtverce**

spojování 2 bodů,

obtahování předkreslené linky zleva doprava,

obtahování linek a obrazců různými barvami,

napodobování kruhu,

nácvik kreslení kruhu, linek apod. v písku nebo ve vzduchu,
nacvičování křížků a čtyřúhelníků,

b/ kreslení a manipulace s různými tvary

kreslení řady již známých obrazců,

vyhledávání předmětů stejného nebo podobného tvaru (např. kulaté),

nalepování tvaru do sešitu, tvary si dítě předem nakreslí a vystřihne.

5.4.2 Edukace a reedukace dětí s vadou řeči

Nejčastější diagnóza OVŘ = opožděný vývoj řeči, DYSLALIA = porucha výslovnosti
CHEILOGNATHOPALATOSCHISIS = rozštěp patra, rtů, VÝVOJOVÁ DYSFÁZIE
BALBUTIES = koktavost

Poruchy řeči se kombinují u některých dětí s poruchami chování (ADHD, LMR, hyperkinetický syndrom, ...), popř. s poruchami smyslovými nebo pohybovými (DMO).

Tato postižení vyžadují dlouhodobou a systematickou logopedickou péči. Důležitá je včasnost logopedické péče. Čím dříve se začne s dítětem odborně pracovat, tím rychleji a úspěšněji se dostávají výsledky.

Specifikace činnosti v logopedické třídě

- **dechová cvičení** = foukání do perlička, míčku, papíru, slámkou do vody, mýdlové bubliny, pofoukáme si ruce, nádech nosem-výdech ústy, ...
- **vokalizace** = á-ó-ú-é-í
- **sluchová cvičení** = sluchová paměť, pozornost, fonematický sluch/rozlišování zvuků z přírody, hledáme schovaný budík, vytleskávání slov, ...
- **průpravná cvičení** = gymnastika mluvidel - oromotorika + orofaciální motorika (polykání na sucho, pití brčkem, kloktání, nafukování tváří, cvičení s jazykem-„koník“, „ještěrka“...), artikulační cvičení
- **rozvoj verbální paměti** = zapamatování si několika slov, věty, říkadla, básně, pohádky, ...DH Šla babička do městečka, koupila tam...
- **rozvoj pozornosti a myšlení** = DH Je to pravda, že...?, Kdo ke komu patří?...
- **rozvoj zrakového vnímání** = „vyhledej dvě stejné věci“
- **rozvoj souvislého vyjadřování a popis obrázku**
- **rozvoj slovní zásoby** = hra se slovy (zdrobněliny, antonyma, homonyma, synonyma, slova opačná slova rýmová, ...)
- **rozvoj motoriky ruky** = tzv. haptická cvičení-říkadla spojená s pohyby ruky, Denní grafomotorická cvičení, denní vybarvování obrázků (kladení důrazu na vybarvování bez přetahování podporování rozvoje mozkových center řeči a motoriky, které se takto vzájemně kladně ovlivňují).

5.4.3 Individuální vzdělávací plán (dále IVP) :

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte.

Ředitel MŠ zajistí do 1 měsíce, po obdržení doporučení z ŠPZ, vyhotovení IVP třídními učitelkami, speciálním pedagogem a ve spolupráci se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Všichni zúčastnění jsou s IVP seznámeni. Tvorba a náplň IVP se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek s rodiči, speciálním pedagogem a poradenským zařízením. Písemné vyhodnocení probíhá jednou ročně ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Podle potřeb dítěte je IVP průběžně aktualizován, se všemi změnami jsou seznámeni vždy i zákonní zástupci. Ukončení vzdělávání podle IVP musí doporučit školské poradenské zařízení. Ukončení je písemně zapsáno do vyhodnocení IVP.

Další podpora:

Pro děti s odkladem školní docházky (dále jen OŠD) je zpracován plán rozvoje dítěte, se kterým jsou seznámeni zákonní zástupci dítěte.

V rámci přípravy na školu nabízíme diagnostiku dětí v předškolním věku odborně proškolených pedagogů podle J. Bednářové.

5.4.4 Plán pedagogické podpory (PLPP)

Pokud má dítě při vzdělávání výrazné obtíže, vyhotoví třídní učitelky na základě pedagogické diagnostiky PLPP podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a seznámí s ním i s důvody pro jeho vydání zákonného zástupce. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek a zákonných zástupců, příp. speciálního pedagoga. Výchoziskem PLPP je ŠVP. Po 3 měsících je PLPP vyhodnocen učitelkami.

Pokud nedojde k naplňování cílů, doporučí učitelka zákonným zástupcům vyhledat pomoc ve ŠPZ. Než dojde ke změně podpůrných opatření, je dítě vzděláváno podle PLPP.

Pokud PLPP své cíle naplňuje, pokračuje se v jeho realizaci a průběžně ho učitelky podle pokroků dítěte aktualizují. Po kontrolní pedagogické diagnostice (nejdéle do roka od vydání PLPP), pokud se zjistí, že dítě podpůrné opatření již nepotřebuje, se tato podpora ukončí písemným vyhodnocením do PLPP.

Ředitelka zodpovídá za realizaci podpůrných opatření 1. stupně, využití PLPP, vyhodnocení účinnosti podpory, případné doporučení služby školských poradenských zařízení (dále jen ŠPZ) (formulář v příloze)

5.4.5 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská poskytuje dětem s nedostatečnou jazykovou schopností potřebnou přípravu pro plynulý a bezproblémový vstup do základního vzdělávání. Pokud se ve třídě vyskytne takové dítě, učitelka upraví vzdělávací postupy a metody práce s takovým dítětem. Hlavním cílem je, aby dítě při přechodu do základní školy mělo takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které mu umožní zapojit se do základního vzdělávání a dosáhnout školního úspěchu.

V případě, že se ve škole vyskytnou 4 cizinci v předškolním vzdělávání, zřídí ředitelka školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu. V souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. O předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

- **Metodická podpora:**

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

<https://www.msmt.cz/file/55831/>

5.4.6 Nadané děti

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl podporován a stimulován rozvoj jejich potenciálu. Při práci s nadanými dětmi učitelky využívají formy práce a podporují:

- větší samostatnost dítěte při plnění úkolů
- vyšší náročnost v rámci vzdělávání dětí
- posilování tvořivého myšlení úkoly, u nichž není předem dáno řešení
- zájmové aktivity
- posilování sociálně- emoční oblasti

Pedagogové se odborně vzdělávají formou rozšiřujícího studia na vysokých školách nebo absolvování odborných seminářů k dané oblasti. Většina učitelek absolvovalo školení Hejného metody. Mateřská škola průběžně doplňuje učitelkou knihovnu o literaturu, která se věnuje vzdělávání nadaných dětí v mateřské škole.

5.4.7 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou upraveny ve vyhlášce o předškolním vzdělávání a s účinností od 1. 9. 2020 se snižuje za každé přijaté dítě počet dětí ve třídě od 2, maximálně však o 6 dětí.

Pro dítě ve věku 2-3 roky je mateřská škola zpravidla první institucí, kterou pravidelně navštěvuje. Proto je důležitá adaptace, která probíhá vždy individuálně po domluvě s rodiči, kteří mají možnost postupné adaptace, počáteční pobyt ve třídě s dítětem. Vždy zde platí úzká spolupráce mezi rodiči a třídními učitelkami, které s rodinou celou adaptaci realizují k jejich individuálním skutečnostem, zvláštnostem a možnostem.

V případě možnosti a potřeby jsou ve třídách s dvouletými dětmi posilněny úvazky pedagogů s využitím např. chůvy, školního asistenta nebo využití překryvu z PHmax.

Učitelky při práci s dvouletými dětmi využívají většinou individuální přístup, laskavě - důsledný a vzdělávací formy v menších skupinkách. Plánují a realizují konkrétní vzdělávací činnosti tak, aby byly přizpůsobeny možnostem a schopnostem dětí. Učitelka vytváří situace a podmínky pro dítě, které se učí především nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, Učitelka přizpůsobuje činnosti s ohledem na skutečnost, že děti udrží krátkou dobu soustředění a pozornosti. Důležitým prvkem při práci s dětmi je střídání činností, pestrost nabídky, sladit spontánní a řízené činnosti. Největší prostor učitelky ponechávají volné hře a pohybovým aktivitám.

Mateřská škola má heterogenní složení tříd, které umožňuje společné vzdělávání pro děti různého věku. K dané skutečnosti jsou třídy vybaveny kvalitním ergonomickým nábytkem, didaktickými pomůckami a hračkami. Učitelka na třídě rozhoduje o vhodnosti dané hračky k jednotlivým věkovým skupinám (podle návodu k použití, materiálu a velikosti hračky- např. nejsou vhodné malé kousky stavebnice, kdy dítě může díl vdechnout apod.). Každoročně jsou dokupovány a obměňovány hračky a pomůcky podle aktuální potřeby a věkového složení dětí řídě. Vhodnými hračkami je škola vybavená i na školní zahradě, kde jsou vystaveny herní prvky i pro mladší děti. Ve vozovém parku jsou velikostně odpovídající odrážedla, kočárky a hračky na písek.

Všechny děti mají v šatně „svůj“ vyhrazený prostor (skříňku), kde je možnost pro uskladnění náhradního převlečení v případě „nehody“.

V oblasti životosprávy učitelky vždy individuálně zvažují úpravu denního režimu, spánku a jednotlivé činnosti vzhledem k věku a možnostem dítěte.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV) a ve ŠVP + TVP je členěn do integrovaných bloků a zahrnuje jednotlivé vzdělávací oblasti RVP PV:

- *Dítě a jeho tělo*
- *Dítě a jeho psychika*
- *Dítě a ten druhý*
- *Dítě a společnost*
- *Dítě a svět*

Integrované bloky **BAREVNÝ PODZIM – PANÍ ZIMA PŘICHÁZÍ – JARNÍ PROBUZENÍ- HURÁ, LÉTO** -představují vzdělávací nabídku pro pedagogy, kteří si na jejich základě zpracují třídní vzdělávací plán. Bloky se vztahují k určitému okruhu poznatků nebo vycházejí z praktických životních problémů a situací. Rozmanitá a různorodá témata jsou průřezem přirozeného cyklu ročního období (viz. příloha). Zahrnují události, situace, svátky, situace, které se váží k danému ročnímu období. Témata mohou být různě obsáhlé (dlouhodobé, střednědobé, krátkodobé). Témata jsou vybírána z nabídky v příloze. V případě potřeby jsou vypracována nová témata, která vycházejí z aktuálního podnětu učitelky, dětí nebo situace. Učitelky nemají povinnost veškerou plánovanou vzdělávací nabídku realizovat. Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy. Naplnění cílů se realizuje různorodými aktivitami a činnostmi, které si konkretizují jednotlivé třídy vzhledem k individuálním a osobnostním zvláštnostem dětí. Učitelky zohledňují specifika dané třídy s ohledem na věk, specifické a vývojové zvláštnosti dětí. Výsledky vzdělávacích cílů jsou výstupy, které na konci předškolního vzdělávání mají pro dítě podobu souboru klíčových kompetencí:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální

- Kompetence činnostní a občanské

Charakteristika jednotlivých kompetencí

Kompetence učit se znamená, že dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit
- Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledkům, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje

Kompetence řešit problém znamená, že dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání:

- Řeší problémy, na které stačí; známé opakující se situace se snaží řešit samostatně a náročnější s podporou dospělého
- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou
- Všímá si problémů v bezprostředním okolí
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti (postupuje cestou pokusu a omylu); zkouší, experimentuje, hledá různé varianty, možnosti.

Komunikativní kompetence znamená, že dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání:

- Ovládá řeč, vhodně formuluje věty, dokáže samostatně vyjadřovat svoje myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi,
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci,
- Komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými,
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- Využívá informativní a komunikativní prostředky (knihy, encyklopedie, počítač aj.)

- Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální znamená, že dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání:

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech - umí vyjádřit svůj názor
- Uvědomuje si, že odpovídá za sebe i své jednání a nese za něj důsledky
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- Je schopno chápat různorodost a jedinečnost lidí, dokáže být tolerantní k jejich odlišnostem
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, domlouvá se a spolupracuje. Dokáže respektovat druhé, vyjednávat a přijímat kompromisy
- Chápe, že konflikty je lépe řešit dohodou a že se nevyplácí ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí.
- Při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně a dokáže odmítnout chování, které je nepříjemné

Kompetence činnosti a občanská znamená, že dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání:

- Dokáže rozpoznat a využívat svoje silné stránky a je si vědomo svých slabých stránek
- Má smysl pro povinnost při hře, práci i učení
- Pečuje nejen o své zdraví a bezpečí, ale i svých blízkých, chová se odpovědně a ohleduplně k okolnímu prostředí (přírodní i společenské)
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Chápe, že zájem o okolní dění, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a lhostejnost, nevšímavost a pohodlnost mají svoje nepříznivé důsledky

6.1 Charakteristika bloku

BAREVNÝ PODZIM

Podzimní blok zahajuje školní rok a nese v sobě nová poznání v podobě prvního setkání s prostředím mateřské školy, nových kamarádů a paní učitelky. Adaptační období vystřídají témata zaměřující se na zdravý životní styl, podzimní počasí a aktivity, které jsou pro dané roční období charakteristická (sběr podzimních plodů, pozorování proměny podzimní přírody v celém spektru). Závěr bloku plynule přibližuje další roční období - ZIMU.

TÉMATA:

1. Kluci a holky chodí do barevné školky
2. Draku, ty jsi vážně drak?
3. Počasí se mění, jaké oblečení?
4. Máme rádi ovoce
5. Zelenina ta je příma
6. Stromy na podzim
7. Plody podzimního lesa
8. Jak se zvířátka chystají na zima

PANÍ ZIMA PŘICHÁZÍ

Témata v zimním bloku se zaměřují na tradice a kulturu v adventním čase, zimními sporty, počasím a aktivitám v zimě. V rámci environmentálního vzdělávání jsou témata věnovaná přírodě (přezimování, přikrmování zvěře, výroba krmítek, návštěva krmelce aj.). Zimní období sebou nese i čas rejů masek a karnevalů, kde se děti mohou proměnit do podoby svých oblíbených pohádkových hrdinů, postav a princezen.

TÉMATA:

1. S čerty jsou i žerty
2. Těšíme se na Vánoce
3. Na Tři krále, o krok dále
4. Sněhulák
5. 1,2,3,4,5 zimní sporty jsou tu hned
6. Moje tělo - moje zdraví
7. Jak pomáháme zvířátkům a ptáčkům v lese
8. Ten dělá to a ten zas tohle

9. Karneval, masek bál

JARNÍ PROBUZENÍ

Jarní čas sebou nese znovuzrození, jak v podobě oslav Velikonoc, ale i narození mlád'at a probouzení přírody ze zimního spánku. Děti se učí názvy zvířat a jejich mlád'at, názvy rostlin. Připomeneme si měsíc knihy - března a v rámci měsíce dubna se zaměříme na dopravu a bezpečnost. Součástí integrovaného bloku je oslava Dne Země a Dne matek, který sebou nese společná setkání a vystoupení dětí pro rodiče.

TÉMATA:

1. Zvířátka a jejich mlád'átka
2. Velikonoce - svátky jara
3. Jaro se probouzí
4. Rej čarodějnic
5. Den Země - třídění odpadu
6. Kniha je můj kamarád
7. Pozor červená (dopravní prostředky, dopravní den)
8. Na louce a u rybníka (hmyz, ryby...)
9. Maminka má svátek

HURÁ, LÉTO

Závěrečná témata se váží na svátek dětí, a sním spojené různé aktivity v podobě her, zábavy ale i poučení. Učitelky pro děti organizují školní výlety, hry na školní zahradě, sportovní setkání, bubnování, indiánské dny a mnoho zajímavých prožitkových aktivit. Zároveň je to pro některé kamarády čas loučení, kdy probíhá pasování školáků a slavnostní rozloučení.

TÉMATA:

1. Děti mají svátek - děti z celého světa, oblast multikultury (africké bubnování, indiánské tance apod.)
2. Těšíme se na prázdniny
3. Letní sporty
4. Týden plný her a zábavy
5. Zvířátka ze ZOO
6. Indiánské léto

BAREVNÝ PODZIM

PODTÉMATA	DÍLČÍ CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
<p>Kluci a holky chodí do barevné školky</p> <p>Draku, ty jsi vážně drak?</p> <p>Počasí se mění, jaké oblečení?</p> <p>Máme rádi ovoce</p> <p>Zelenina taj e práma</p> <p>Stromy na podzim</p> <p>Plody podzimního lesa</p> <p>Jak se zvířátka chystají na zimu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky • ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci • rozvoj tvořivosti • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem • vytváření prosociálních postojů • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 	<p>-lokomoční pohybové činnosti</p> <p>- nelokomoční pohybové činnosti</p> <p>-manipulační činnosti</p> <p>-hudební a hudebně pohybové hry a činnosti</p> <p>-artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry</p> <p>-společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)</p> <p>- řešení myšlenkových i praktických problémů</p> <p>- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině</p> <p>– společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému – aktivity podporující sblížení dětí</p> <p>-činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina</p> <p>-běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p> <p>– aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy</p> <p>– přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety</p> <p>- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály</p>

PANÍ ZIMA PŘICHÁZÍ

PODTÉMATA	DÍLČÍ CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
<p>S čerty jsou i žerty</p> <p>Těšíme se na Vánoce</p> <p>Na Tři krále, o krok dále</p> <p>Sněhulák</p> <p>1,2,3,4,5 zimní sporty jsou tu hned</p> <p>Moje tělo - moje zdraví</p> <p>Jak pomáháme zvířátkům a ptáčkům v lese</p> <p>Ten dělá to a tem zase tohle</p> <p>Karneval, masek bál</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj fyzické i psychické zdatnosti osvojení si věku přiměřených praktických dovedností osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) vytváření základů pro práci s informacemi získání relativní citové samostatnosti získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí rozvoj společenského i estetického vkusu pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<p>-manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním</p> <p>-činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí</p> <p>-smyslové a psychomotorické hry</p> <p>-hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest</p> <p>-činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)</p> <p>-spontánní hra</p> <p>-konkrétní operace s materiálem</p> <p>-spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty</p> <p>-smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p> <p>-společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému</p> <p>-čtení, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením</p> <p>-aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku</p> <p>-setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu,</p> <p>-práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií</p> <p>-využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě</p>

JARNÍ PROBUZENÍ

PODTÉMATA	DÍLČÍ CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Zvířátka a jejich mládátka	<ul style="list-style-type: none"> osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocítit, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj kooperativních dovedností vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 	<ul style="list-style-type: none"> -konstruktivní a grafické činnosti -smyslové a psychomotorické hry -jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. -zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) -spontánní hra -hry na téma rodiny, přátelství apod. -grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen -prohlížení a „čtení“ knížek -společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým -činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. -aktivity podporující sblížení dětí -hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor -návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě -hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, -pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů
Velikonoce – svátky jara		
Jaro e probouzí		
Rej čarodějnic		
Den Země – třídění odpadu		
Kniha je můj kamarád		
Pozor červená (dopravní prostředky, dopravní den)		
Na louce a u rybníka (hmyz, ryby..)		
Maminky má svátek		

HURÁ, LÉTO

PODTÉMATA	DÍLČÍ CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
<p>Děti mají svátek – děti z celého světa, oblast multikultury (africké bubnování, indiánské tance apod.)</p> <p>Těšíme se na prázdniny</p> <p>Letní sporty</p> <p>Týden plný her a zábavy</p> <p>Zvířátka ze ZOO</p> <p>Indiánské léto</p>	<ul style="list-style-type: none"> vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat rozvoj kooperativních dovedností ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách poznávání jiných kultur rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<p>-zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)</p> <p>-činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí</p> <p>-manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním</p> <p>-vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo</p> <p>-přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p> <p>námětové hry a činnosti</p> <p>-hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)</p> <p>-výlety do okolí</p> <p>cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontroly a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)</p> <p>-hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p> <p>-hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí,</p> <p>-aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur</p> <p>poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit</p>

DOPLŇUJÍCÍ TÉMATA

V následujícím bloku jsou uvedena témata k možnému využití během školního roku. Učitelky si témata vybírají a včleňují do svých TVP dle své volby.

PODTÉMATA	DÍLČÍ CÍLE	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA
Za zvířátky do pohádky	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla 	-smyslové a psychomotorické hry
Strašidel se nebojíme	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a užívání všech smyslů 	-hudební a hudebně pohybové hry - a činnosti
Sv. Martin přijíždí	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 	-dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
Poletíme na měsíc	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání 	-příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
Moje Česká země - moje rodina	<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) 	-samostatný slovní projev na určité téma
Putování kapičky vody	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	-hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
Malí muzikanti	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj kooperativních dovedností 	-aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
Tak plyne čas	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	-činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
Chystáme se do školky	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 	-aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku
Stopy ve sněhu	<ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 	-hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
Martin na bílém koni	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	-smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 	

DOPLŇUJÍCÍ TÉMATA

1. Poletíme na měsíc
2. Strašidel se nebojíme
3. Svatý Martin přijíždí
4. Moje Česká země - moje rodina
5. Putování kapičky vody
6. Malí muzikanti
7. Martin na bílém koni
8. Tak plyne čas
9. Chystáme se do školy
10. Stopy ve sněhu
11. Za zvířátky do pohádky

6.2 Dílčí projekty a programy

6.2.1 Skutečně zdravá škola

1.1 Mateřská škola je od června 2021 zapojena do programu skutečně zdravá mateřská škola. Skutečně zdravá škola je komplexní celoškolský program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Snaží se, aby si děti jídla vážily, dokázaly si jej vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Skutečně zdravá škola pomáhá dětem v rozvoji dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému, úspěšnému a udržitelnému životu a díky kvalitnímu stravování zlepšuje jejich chování a vzdělávací výsledky. **Programu Skutečně zdravá škola dali svoji záštitu ministři zemědělství a životního prostředí ČR. Program také doporučuje Ministerstvo školství jako příklad inspirativní praxe, stejně tak jej doporučuje Národní síť Zdravých měst jako příklad dobré praxe.** Program získal 1. místo v soutěži Ceny SDGs 2018, unikátní ocenění za naplňování Cílů udržitelného rozvoje OSN v Česku. Program byl také oceněn v mezinárodní soutěži SozialMarie 2019.

6.2.2 Polytechnická výchova

V minulosti polytechnická výchova představovala takovou výchovu, která má dítě naučit zacházet s jednoduchými pracovními nástroji a zároveň je seznámit s hlavními zásadami všech výrobních procesů. (Mojžíšek, 1962)

V současnosti se v zásadě polytechnické vzdělávání neliší od myšlenek autorů v minulosti. Polytechnická výchova zahrnuje nejen pracovní činnosti a pracovní výchovu, ale i poznávání materiálu, bezpečnost při práci, plánování, výchovu ke kladnému vztahu k práci, orientaci v různých oborech lidské činnosti, tvorbu životního prostředí, poznávání a používání multimedií a nových technologií. Naše mateřská škola podpořila polytechnické vzdělávání vybudováním dílniček pro děti (pracoviště MŠ V Zhardách), školních záhonu, skleníku a dílčími projekty ve spolupráci s odborníky z praxe (Dny s Tvořílkem, návštěva malé technické univerzity, návštěva Malého světa techniky). V oblasti používání nových technologií a multimedií postupně dovybavujeme třídy interaktivními tabulemi, na třídách jsou k dispozici tablety. Při práci s IT učitelky pracují především e vzdělávacími programy a hry určené předškolním dětem (Barevné kamínky - např. ČÍM BUDU, PRO NEJMENŠÍ, IQ HRY, PÍSMACKOVY ÚKOLY + jednotlivé měsíce v roce). Děti jsou vedeny k dodržování základních psychohygienických podmínek, a to zejména v časové přiměřenosti.

Učitelka při činnostech v rámci polytechnické výchovy může využít cesty problémového vyučování, soustavným plánovitým hledáním, tvořivou duševní a fyzickou práci a samostatným a cílevědomým překonáváním překážek úměrných věku a schopnostem dětí, podpoří jejich všestranný rozvoj. Z počátku dětem zadává jasné, jednoduché úkoly, až se postupně s nimi propracuje k základnímu vymezení daného tématu, v detailech nechává dětem prostor pro uplatnění jejich tvořivosti a vlastního názoru. Přitom nebude hledat složité postupy, v případě malých dětí stačí drobné maličkosti. Tvůrčí problém můžete vytvořit již jenom změnou používaného materiálu od méně drobného k drobnějšímu, kombinováním nejrůznějších materiálů apod. Tvůrčí potenciál je proto očekáván nejenom od dětí, ale od samotné učitelky.

Hlavní cíle polytechnické výchovy:

- získat základní a praktické pracovní dovednosti a návyky při práci s různými materiály,
- poznat vybrané materiály,

- osvojit si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace, plánování práce,
- vytvářet si pozitivní vztah k práci,
- poznat vybrané materiály a jejich užité vlastnosti, naučit se volit a používat pro práci vhodné nástroje, nářadí a pomůcky, osvojit si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život,
- osvojit si základy organizace, plánování práce a technologické kázně,
- vytvářet si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí,
- získat orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce,
- poznávat a učit se používat nová multimédia.

Nabízené činnosti:

Práce montážní a demontážní - různé druhy stavebnic od jednoduchých dřevěných či molitanových kostek, lego stavebnice, Seva, elektrostavebnice aj.

Sebeobslužné a úklidové práce - různé druhy sebeobslužných a úklidových prací, kdy se děti učí pečovat nejen o sebe, ale i své prostředí

Práce pěstitelské a chovatelské - práce na školních záhoncích, skleníku, návštěva Stanice mladých přírodovědců

Vycházky s pracovním orientačním zaměřením - děti na vycházkách sbírají různé přírodniny a plodiny, ze kterých následně vytvářejí výrobky. Tvorba výrobku pro zvířátka (krmítka apod.)

Hrové činnosti - děti se při různých hrách (konstruktivní, tvořivé, situační apod.) setkávají se situacemi jako v běžném životě a na tyto situace děti musí reagovat.

(Honzíková, 2006)

6.2.3 Tvůrčí keramika

Mateřská škola zakoupila v roce 2021 keramickou pec a zrekonstruovala prostory k tvorbě a práci s keramikou. Keramika jako výtvarná technika předčí všechny jiné techniky hlavně tím, že hlína je tvárný, plastický materiál a velmi dobře se zpracovává. Děti mohou prostorově zaznamenávat své představy a uplatňovat

naplno a hmatatelně své výtvarné cítění. Keramika rozvíjí jemnou motoriku, smyslové vnímání a cítění barev. Podporuje děti v prostorovém vnímání. Kultivuje vlastnosti a ctnosti dětí jako trpělivost, pečlivost, vytrvalost, zručnost, estetické vnímání a vkusnost. Tvůrčí keramika rozvíjí děti po všech stránkách a je mi ctí, že se mohu na tomto projektu v naší mateřské škole podílet a přispět svými zkušenostmi.

6.2.4 Program prevence sociálně - patologických jevů

Hlavním úkolem programu prevence sociálně - patologických jevů je zaměření na budování postojů ke zdravému životnímu stylu, aktivním sociálním učení, včasnou informací o negativních jevech a jejich důsledcích a vzor osob z nejbližšího okolí dítěte. Program se promítá do různých témat v průběhu školního roku, kdy učitelky seznamují děti s možnými situacemi a nebezpečím užívání nebezpečných a návykových látek (alkohol, kouření, počítače, hrací automaty, drogy, šikana a zneužívání dětí).

Témata k dané oblasti:

- Rodina, vztahy, kamarádství
- Citová a etická výchova
- Sexuální výchova
- Dopravní výchova
- Navazování pozitivních vazeb mezi dětmi a pedagogy
- Zdravý životní styl
- Využívání počítačové techniky

Metody a formy práce:

- Hry a pohádky
- Prožitkové učení
- Odborné besedy
- Námětové hry
- Pohybové hry
- Ranní kruh
- Didaktické a společenské hry

Instituce primární prevence:

- Poradna pro primární prevenci, z. s.
Bezručova 507/12, 743 01 Bílovec IČO: 015 05 491
E-mail: pppp.ostrava@seznam.cz; Tel: 732 508 463

- Renarkon, o.p.s
Mariánskohorská 1328/29, 702 00 Ostrava; IČ: 25380443; datová schránka: jvjucdm
+420 595 782 122
- PPP Ostrava - Zábřeh, příspěvková organizace
17. listopadu 1123, 708 00 Ostrava – Poruba,
Telefon: 553 810 750, 553 810 751, 733 165 152, 733 165 153
E-mail: posta-poruba@ppp-ostrava.cz Datová schránka: 3rnfc46

7. Evaluační systém

Hlavním smyslem evaluace je posouvat naši práci ke zvyšování kvality vzdělávání, odstraňovat nežádoucí návyky a neefektivní způsoby práce. Evaluace probíhá na úrovni školy a tříd. Sběr, zpracování a využívání informací je pravidelné a systematické. Přehled evaluační činnosti školy je zaměřen na:

- Oblast vzdělávání,
- Kvalitu podmínek,
- Realizaci vzdělávání,
- Výsledky vzdělávání

OBLAST HODNOCENÍ	METODY A NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
<u>OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ</u>			
Naplňování cílů ŠVP	-plánování tematických bloků -analýza plánů -rozbor na pedagogických radách -průběžná analýza školní dokumentace	1xročně 2xročně 4xročně 2xročně	Pedagogický sbor ŘŠ +zástupkyně Pedagogický sbor ŘŠ + zástupkyně
Podpůrná opatření	-kontrola funkčnosti	2xročně	ŘŠ + zástupkyně
<u>KVALITA PODMÍNEK</u>			
Materiální	-kontroly vybavení	2xročně	ŘŠ, zástupkyně, vedoucí uč., vedoucí ŠJ

Hygienické a bezpečnostní	-inventarizace -vybavení zahrady -kontroly -revize -školení (ŠJ, bezpečnost práce)	1xročně Průběžně 2xročně Dle plánu 1xročně	ŘŠ, vedoucí uč., zástupkyně Školnice, ŘŠ, zástupkyně Bezpečnostní technik Revizní technik Proškolený zaměstnanec
Personální	-DVPP - analýza potřeb -sebehodnocení pedagogů -týmová spolupráce	2xročně Průběžně Průběžně	ŘŠ + zástupkyně Pedagog.prac. Pedagog.prac.
Organizace vzdělávacího procesu	-pedagogické rady provozní porady	Dle plánu Dle plánu	Pedagogický sbor ŘŠ, zástupkyně, správní zam., zam. kuchyně
<u>REALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ</u>			
Činnosti učitelek	-plánování + příprava -sebereflexe -Průběžná kontrola -Hospitalace -Zápisy do tř. knihy	Denně Denně Průběžně Dle plánu Denně	ŘŠ + zástupkyně ŘŠ + zástupkyně ŘŠ + zástupkyně ŘŠ + zástupkyně ŘŠ + zástupkyně
Vzdělávací nabídka	-záznam evaluace tématu -analýza vzděl. nabídky ŠVP bloku -fotodokumentace	1xtýdně 2xročně Průběžně	Pedagog. Prac. Pedagog.prac. Pedagogický sbor Pedagog. Prac.
Spoluúčast rodičů	-rozhovory s rodiči -odborné konzultace -třídní schůzky -tvořivé dílničky -společné akce a aktivity	Průběžně Dle potřeby Dle plánu Dle plánu Příležitostně průběžně	Všichni zaměstnanci

	-spolupráce se Spolkem rodičů		
<u>VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ</u>	<ul style="list-style-type: none"> -hospitace, -záměrné pozorování činností dětí - analýza třídní dokumentace - pololetní evaluace -pedagogická diagnostika (plán rozvoje) -záměrné pozorování dítěte -portfolia dítěte -testy školní zralosti -hodnocení vývoje řeči -využití diagnostiky ISophi - hodnocení vývoje zraku - hodnocení tříd, akcí, programů na pedagog. radách 	<ul style="list-style-type: none"> Průběžně Průběžně Průběžně 2x ročně 2x ročně Průběžně Průběžně 1x ročně Průběžně 1x ročně Průběžně 2x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> ŘŠ, zástupkyně Pedagog. prac., ŘŠ, zástupkyně ŘŠ, zástupkyně učitelka učitelka učitelka učitelka učitelka. Učitelka klinický logoped učitelka ortoptická sestra, FN Ostrava učitelka

Zdroje:

<https://www.csicr.cz/> - Tematická zpráva- vzdělávání nadaných, talentovaných a mimořádně nadaných dětí a žáků

<https://www.msmt.cz/file/52421/> - Informační materiál ke vzdělávání dětí od 2 do 3 let v mateřské škole

[https://dspace5.zcu.cz > bitstream > FPE-Obsah-meto... -](https://dspace5.zcu.cz/bitstream/FPE-Obsah-meto...)

Obsah, metody a formy, polytechnické výchovy v mateřských školách

Přílohy: Příloha ŠVP- integrované bloky, témata